

Qhov Kev Kawm Cov Hom Phiaj (Course Goals):

Zoo Siab Txais Tos Koj los Ua Ib Tus Neeg Yus Muab Tswv Yim Pab Yus Tus Kheej (Self-Advocate)! Nyob hauv qhov kev kawm no koj yuav kawm kom paub txog:

- ❖ Cov lus siv rau tus mob xiam oob qhab
- ❖ Tshawb nrhiav kom paub txog koj tus mob thiab cov kev pab uas koj xav tau
- ❖ Tshawb nrhiav kom paub cov hauj lwm koj nyiam ua hauv lub neej
- ❖ Kawm kom paub cov cai lij choj thiab koj cov cai
- ❖ Tsim kom tau cov hom phiaj
- ❖ Npaj rau txoj kev kawm ntawv thiab ua hauj lwm

Thaum koj ua tiav lawm, koj yuav paub zoo dua qub seb yuav ua li cas thiaj kawm tau ntawv thiab ua tau hauj lwm zoo!

Nco Cia!

Qhov kev kawm no yog tsim los pub rau koj nyeem ntawv raws li koj rab peev xwm ua tau nrawm los tau qeeb. Koj yeej rov qab mus saib tau koj cov ntawv yog hais tias koj xav rov qab mus saib seb yog li cas lawm.

Tshooj (Chapter) 3: Cov Hauj Lwm Hauv Lub Neej (Careers)

Zoo Siab Txais Tos Koj Rov Qab Los! Ib zaug ntxiv, kuv yog Ms. Jordan. Cia peb mus saib tshooj (chapter) no ua ke.

Koj npe hu li cas?

Lub Ntsiab Lus:

Koj yuav xaiv cov hauj lwm ua hauv lub neej raws li koj nyiam thiab koj cov kev txawj ua tau t xoq hauj lwm. Ntxiv ntawd mus, nws yog ib qho tseem ceeb los mus xav txog cov hauj lwm uas muaj nyob rau ntawd. Tej zaum koj yuav tau xav txog hom koom t xoos, qhov chaw thiab qhov nyiaj uas luag them rau t xoq hauj lwm.

Kev Kawm Cov Hom Phiaj:

- ❖ Txhais kom tau cov lus siv (terms).
- ❖ Nrhiav kom paub cov hauj lwm hauv lub neej uas yus nyiam.

- ❖ Nrhiav kom paub kom muaj cuab kav ua tau los mus xaiv cov hauj lwm uas koj nyiam ua.
- ❖ Nrhiav kom paub yam koj ua tau thiab koj cov teeb meem ntsig txog cov hauj lwm uas koj xaiv.
- ❖ Nrhiav kom paub seb koj nyiam cov hauj lwm dab tsi uas muab piv rau qhov koj muaj rab peev xwm ua tau, koj cov kev txawj thiab cov hauj lwm uas muaj nyob ntawd.

Cov Ius siv (terms) tseem ceeb uas koj yuav tau paub uas hais txog cov hauj lwm koj nyiam thiab koj cov kev txawj yog dab tsi?

Cov Lus Siv Ntsig Txog Cov Hauj Lwm Hauv Lub Neej

Cov Dej Num Tseem Ceeb (Essential Functions): *Cov Dej Num Tseem Ceeb* yog cov dej num / cov luag hauj lwm ntawm ib txoj hauj lwm uas ib tus neeg yuav tsum muaj rab peev xwm ua tau txawm yuav muaj ib qho kev pab zoo tsim nyog los tsis muaj xwv luag thiaj txais yuav nws los ua txoj hauj lwm.

Hauj Lwm (Job): *Ib txoj hauj lwm* yog txoj dej num koj ua xwv thiaj li tau nyiaj.

Lub luag num (Occupation): *Lub luag num* yog qhov chaw uas tau nyiaj los rau hauv koj lub neej

Txoj Hauj Lwm Hauv Lub Neej (Career): *Ib txoj hauj lwm hauv lub neej* yog txoj hauj lwm los yog txoj laj kam uas koj ua mus ib lub sij hawm ntev ntawm koj lub neej, uas feem ntau kheev muaj pauv ntawm kev nce qib.

Kev Suav Cov Hauj Lwm Nyiam Ua Cia (Career Interest Inventory): *Ib qho kev suav cov hauj lwm nyiam ua hauv lub neej* yog ib tus cuab yeej txheeb xyuas uas muab siv los mus ntshuam xyuas yam uas tus neeg nyiam, xwv thiaj yooj yim rau nws los txiav txim siab txog cov hauj lwm uas phim rau nws. *Ib qhov kev suav txog yam yus nyiam kheev yog nug txog yam uas ib tus neeg nyiam ua thiab yuav muab ib “cov hauj lwm los tso ua ke”* (career clusters) uas tej zaum yuav haum rau tus neeg raws li yam nws nyiam.

Cov Cai Hais Txog Cov Hauj Lwm Hauv Lub Neej (Career Market Criteria) los yog “**Cov Hauj Lwm Muaj Nyob Ntawd**” (Job Market): *Cov hauj lwm muaj nyob ntawd* yog cov hauj lwm muaj qheb txais neeg. Lwm lo lus hais rau qhov no kuj yog qhov ntsuas txog cov hauj lwm uas muaj rau sawv daws ua.

Cov Teeb Meem Nyob Ntawm Chaw Ua Hauj Lwm (Work Conditions): *Cov teeb meem nyob ntawm chaw ua hauj lwm* yog ib ncig ntawm cheeb tsam koj ua hauj lwm, xws li qhov chaw uas koj ua hauj lwm, cua hliv tau mus los, kubsov (heat), teeb ci thiab kev kaj huv.

Cov Phaj Tshab Tus Tswv Hauj Lwm Muab (Employer-related Benefits): Qhov no yog tas nrho cov phaj tshab (benefits) uas tus tswv hauj lwm muab los yog ua kom muaj rau cov neeg ua hauj lwm, xws li pab pawg ntawv tuav pov hwm lub neej (group life insurance), ntawv tuav pov hwm kho mob (health insurance), ntawv tuav pov hwm muaj mob xiam oob qhab, mus so thaum muaj mob (sick leave), mus so txhua xyoo (annual leave), thiab cov phaj tshab pab rau kev kawm ntawv thiab nyiaj laus (pensions).

Lo lus teb rau lo lus nug 1 nyob rau ntawm phab 10.

Xyuas Seb Puas To Taub:

Lo lus nug 1:

Cov “dej num tseem ceeb (essential functions)” ntawm ib txoj hauj lwm yog ...?

- a) Cov dej num ntawm txoj hauj lwm uas ib tus neeg yuav tsum muaj rab peev xwm ua tau txawm yuav muaj ib qho kev pab zoo tsim nyog los tsis muaj.
- b) Cov dej num ntawm txoj hauj lwm uas ib tus neeg yuav tsum muaj rab peev xwm ua tau txawm yuav muaj ib qho kev pab los tsis muaj.
- c) Cov dej num ntawm txoj hauj lwm uas tus saib xyuas hauj lwm ua.
- d) Cov dej num ntawm txoj hauj lwm uas tsis tseem ceeb.

Zoo kawg! Tsam no uas koj paub zoo txog ib cov lus tshiab lawm, kuv xav qhia ib cov hau kev rau koj los mus taw qhia cov hauj lwm thiab cov kev txawj ua txoj hauj lwm uas luag kom koj yuav tsum muaj.

Kev Soj Ntsuam Txog Txoj Hauj Lwm Hauv Lub Neej:

Ua kom tiav Daim Ntawv Soj Ntsuam Txog Txoj Hauj Lwm Hauv Lub Neej hauv qab no.
Qhov no yuav pab koj xav txog hom hauj lwm uas haum raws li koj siab nyiam.

http://www.careerbridge.wa.gov/Survey_Cluster.aspx

Kev Npaj Tswv Yim Rau Txoj Hauj Lwm Hauv Lub Neej:

Muab ib daim ntawv los pib sau raws li cov lus qhia nram qab no.

Raws li cov hauj lwm uas koj muab suav cia, ib txoj hauj lwm uas koj nyiam yog _____?

Cov kev txawj (cov dej num tseem ceeb) uas yuav tau muaj rau txoj hauj lwm
no yog dab tsi? _____

(Yog koj tsis paub, mus saib Bureau of Labor Statistics Career Exploration phab ntawv.)

<https://www.bls.gov/k12/content/students/careers/career-exploration.htm>

Sau koj cov kev txawj (cov dej num tseem ceeb) cia.

Cov kev txawj uas koj muaj thiab yam koj ua tau yog dab tsi?
(Yog koj xav tau kev pab rau qhov no, tham nrog tus neeg khiav hauj lwm rau koj
hauv DVR, tus kws qhia ntawv los yog ib tus niam thiab txiv!)

Sau koj cov kev txawj thiab yam koj ua tau cia.

Koj yuav ua kom tau cov kev txawj (cov dej num tseem ceeb) uas yuav
tsum tau muaj rau txoj hauj lwm no li cas.

Sau koj lo lus teb cia.

(Yog koj yuav ua tsis tau kom muaj cov kev txawj no, tso txoj hauj lwm no tseg es
mus xaiv lwm txoj.)

Ua tau zoo kawg!

Thaum koj muaj cuab kav qhia tau cov chaw uas haum raws li koj siab nyiam thiab koj cov kev
txawj lawm, koj yuav pib xav txog seb yuav npaj li cas rau koj txoj hauj lwm hauv lub neej.

Yog koj xav xyaum ntxiv, mus nyeem Cov Lus Qhia Npaj Tswv Yim Rau Txoj Hauj Lwm Hauv Lub
Neej (Strategic Career Planning Guide) los yog mus ua Daim Ntawv Soj Ntsuam Txog Txoj Hauj
Lwm Hauv Lub Neej (Career Survey). Koj mus saib tau Daim Ntawv Soj Ntsuam Txog Txoj Hauj
Lwm Hauv Lub Neej nyob **phab 11 & 12** thiab Cov Lus Qhia Npaj Tswv Yim Rau Txoj Hauj Lwm
Hauv Lub Neej (daim ntawv lo ntxiv (attachment) 1 nyob nram qab kawg ntawm daim ntawv no)

Ntaus Nqi Rau Cov Hauj Lwm Suav Cia: Theem ntawm qhov tseem ceeb ntawm ib txoj hauj lwm twg?

Muab ib daim ntawv los pib sau raws li cov lus qhia nram qab no.

Muaj kev lom zem zoo siab/Muaj kev txaus siab los ntawm qhov kev koom rau hauv koj txoj hauj lwm hauv lub neej: Siab, Ib Nrab los yog Qis (xaiv ib qho)

Tau nyiaj los txhua xyoo – qhov nyiaj uas koj tau los hauv ib xyoos: Siab, Ib Nrab los yog Qis (xaiv ib qho)

Pab tau lwm tus thaum koom rau hauv koj txoj hauj lwm hauv lub neej: Siab, Ib Nrab los yog Qis (xaiv ib qho)

Muaj cuab kav faib tau lub sij hawm sib npaug rau txoj hauj lwm thiab tsev neeg: Siab, Ib Nrab los yog Qis (xaiv ib qho)

Muaj cuab kav tawm tswv yim ua tau tej yam tshiab hauv koj txoj hauj lwm hauv lub neej: Siab, Ib Nrab los yog Qis (xaiv ib qho)

Theem ntawm lub luag hauj lwm muab rau koj ua hauv koj txoj hauj lwm hauv lub neej: Siab, Ib Nrab los yog Qis (xaiv ib qho)

Muaj ntau yam hauj lwm/dej num muab rau koj ua hauv koj txoj hauj lwm hauv lub neej: Siab, Ib Nrab los yog Qis (xaiv ib qho)

Thov sau peb (3) yam uas ntaus nqi siab tshaj plaws rau koj!

Zoo heev!

Thaum koj muaj cuab kav qhia tau qhov ntaus nqi rau ntawm qhov tseem ceeb tshaj plaws, koj muaj cuab kav xaiv seb cov hauj lwm txoj twg yuav muab tau qhov ntawd rau koj.

Yam twg yog peb (3) yam uas koj muab ntaus nqi tuaj saum toj? Kev lom zem zoo siab, nyiaj tau los txhua xyoo, muab kev pab lwm tus, muab lub sij hawm rau tsev neeg, tswv yim tsim tau tej yam tshiab, lub luag hauj lwm, ntau yam dej num los yog ua hauj lwm nrog lwm cov neeg.

Ua kom paub tseeb tias koj txoj hauj lwm “sab nraud ntawm lub ntiaj teb no” (out of this world) muab tau *koj* cov kev ntaus nqi.

Ua tau zoo heev! Koj twb ua yuav luag tiav Tshooj (Chapter) 3 hais txog qhov Ua Ib Tus Neeg Yus Muab Tswv Yim Pab Yus Tus Kheej (Self-Advocate). Ob daim slides tom ntej no yuav pab koj xyuas cov lus tau los ntawm tshooj no ua ntej koj mus ntxiv rau qhov tom ntej. Thiab tseeb tiag koj yuav rov qab mus saib tau tshooj no txhua lub sij hawm yog koj xav rov mus xyuas ib qho dab tsi ntxiv.

Nco ntsoov ceev qhov koj ua tau zoo mus ntxiv!

Rov Xyuas Cov Lus Siv:

Muab cov lus siv (terms) nyob sab xis los tso kom haum rau cov lus txhais (definition) nyob sab laug.

1. Kev txheeb xyuas kom paub yam uas tus neeg nyiam, xwv nws thiaj paub txiav txim siab txog cov hauj lwm hauv lub neej uas phim rau nws.
  2. Thaj tsam ib ncig qhov chaw uas koj ua hauj lwm.
  3. Cov dej num ntawm txoj hauj lwm uas ib tus neeg yuav tsum muaj rab peev xwm ua tau txawm yuav muaj ib qho kev pab zoo tsim nyog los tsis muaj.
  4. Muaj hauj lwm qheb txais neeg, hauj lawm muaj nyob ntawd.
- A. Cov Dej Num Tseem Ceeb
B. Cov Hauj Lwm Muaj Nyob Ntawd
C. Kev Suav Yam Yus Nyiam Cia
D. Cov Teeb Meem Nyob Ntawm Chaw Ua Hauj Lwm

Mus nrhiav tau cov lus teb rau cov lus siv (terms) nyob phab 10.

Ua tau zoo heev! Cov lus siv no tseem ceeb rau tus neeg yus muab tswv yim pab yus tus kheej (self-advocate) tsis hais leej twg kom to taub, tshwj xeeb yog thaum tham txog koj tus mob xiam oob qhab nrog lwm tus.

Sau rau ntawm ib daim ntawv:

1. Ob (2) yam uas koj tau kawm paub los ntawm tshooj (chapter) no yog dab tsi?
2. Cov lus qhia no yuav pab tau koj yav pem suab zoo npaum li cas?

Thov Qhuas Koj:

Tsam no koj tau ua tiav Tshooj (Chapter) 3 ntawm qhov ua ib Tus Neeg Yus Muab Tswv Yim Pab Yus Tus Kheej (Self-Advocate). Nco ntsoov mus ua kom tiav daim ntawv soj ntsuam (survey) rau Tshooj 3 nyob rau ntawm phab ntawv soj ntsuam.

Nias rau ntawm qhov txuas hauv qab no thaum koj npaj tau txhij los mus ua kom tiav daim ntawm soj ntsuam rau tshooj 3:

<https://svrirrtc.instructure.com/courses/250296/assignments/2528090>

Nias rau ntawm qhov txuas hauv qab no kom rov qab mus rau ntawm phab home page page:

<https://svrirrtc.instructure.com/courses/250296>

Lus Teb

Lo lus nug 1: Lo lus teb raug rau qhov no yog ... a)

Cov “dej num tseem ceeb” ntawm txoj hauj lwm uas koj yuav tsum muaj rab peev xwm ua tau txawm yuav muaj ib qho kev pab zoo tsim nyog los tsis muaj.

Qhov qhuas koj rau ntawm qhov teb rau qhov no yog lawm!

Rov Xyuas Cov Lus Siv:

Kev txheeb xyuas kom paub yam uas tus neeg nyiam, xww nws thiaj paub txiav txim siab txog cov hauj lwm hauv lub neej uas phim rau nws.

Lo lus teb raug rau qhov no yog **Kev Suav Txog Yam Yus Nyiam Cia**

Thaj tsam ib ncig qhov chaw uas koj ua hauj lwm.

Lo lus teb raug rau qhov no yog **Cov Teeb Meem Nyob Ntawm Chaw Ua Hauj Lwm**

Cov dej num ntawm txoj hauj lwm uas ib tus neeg yuav tsum muaj rab peev xwm ua tau txawm yuav muaj ib qho kev pab zoo tsim nyog los tsis muaj.

Lo lus teb raug rau qhov no yog **Cov Dej Num Tseem Ceeb**

Muaj hauj lwm qheb txais neeg, hauj lawm muaj nyob ntawd.

Lo lus teb raug rau qhov no yog **Muaj Hauj Lwm Nyob Ntawd**

Ua tau zoo tshaj plaws!

Ua Ib Tus Neeg Yus Muab Tswv Yim Pab Yus Tus Kheej (Becoming a Self-Advocate)
 Tshooj (Chapter) 3 – Cov Hauj Lwm Hauv Lub Neej

Ntawv Soj Ntsuam Txog Kuv Txoj Hauj Lwm Hauv Lub Neej

Lub hom phiaj: Muaj coob tus me nyuam kawm ntawv high school kuj tsis paub tias txoj hauj lwm dab tsi uas lawv xav ua nyob hauv lub neej. Li cas los nws muaj ntau yam hauv lub neej uas yuav pab tau ib tus neeg nrhiav kom paub yam hauj uas nws nyiam. Daim ntawv soj ntsuam no yuav qhia kom paub ntau feem ntawm ib tus me nyuam kawm ntawv lub neej thiab pab tus me nyuam kawm ntawv xaiv cov hauj lwm uas nws nyiam.

Cov Ius qhia: Txiat txim hom hauj lwm uas koj nyiam raws li koj pom hauv koj lub neej thiab xaiv peb txoj hauj lwm coj los xav nyob hauv koj Cov Ius Qhia Npaj Tswv Yim Rau Txoj Hauj Lwm Hauv Lub Neej (Strategic Career Planning Guide).

Yog koj xav tau tswv yim pab ntxiv txog ntawm qhov txiat txim siab txog yam koj nyiam, mus saib lub Web site:

<http://www.going-to-college.org/myplace/interests>

Yam ua rau yus pom hauv lub neej Piv txwv	Kev Xaiv Txoj Hauj Lwm	Kev Xaiv Txoj Hauj Lwm Nyiam Ua Hauv Lub Neej
Yam yus nyiam ua Caij nees	<i>Kws kho tsiaj</i> <i>Tus kws pab kws kho tsiaj</i> <i>Tus neeg ua hauj lwm pub nees thiaj tu nees</i>	<i>Tus kws pab kws kho tsiaj</i>
Cov dej num ua ntxiv rau cov ntawv kawm		
Niam thiab txiv txoj hauj lwm hauv lawv lub neej		
Lwm tus txheeb ze txoj hauj lwm hauv lawv lub neej		
Tej hauj lwm pom nyob hauv TV uas koj nyiam		
Tej hauj lwm ntawm lwm tus hauv zej zos uas koj xav tias zoo heev		
Cov tswv yim pab los ntawm cov kws qhia ntawv		
Cov hauj lwm dhau los los yog cov hauj lwm tau ua thiab tau ntsib los		
Cov hauj lwm uas yus muab los suav sau ua ke—Mus saib lub tsev kawm ntawv tus kws pab tswv yim los yog tus kws qhia ntawv hais txog qhov qhov suav sau cov hauj lwm yus nyiam los ua ke		
Cov hauj lwm uas pom zoo los ntawm cov kev kawm npaj txoj hauj lwm hauv lub neej		
Mus xyaum ua hauj lwm nrog lwm tus—Mus saib lub tsev kawm ntawv tus kws pab tswv yim los yog tus kws qhia ntawv hais txog qhov mus xyaum ua hauj lwm nrog lws tus hauv cov hauj lwm uas koj nyiam ua		
Cov Koob Tsheej Qhia Txog Cov Hauj Lwm (Job Fairs)		

Ua Ib Tus Neeg Yus Muab Tswv Yim Pab Yus Tus Kheej (Becoming a Self-Advocate)
Tshooj (Chapter) 3 – Cov Hauj Lwm Hauv Lub Neej

Yam Koj Nyiam Ua		
Kev Kawm Kom Paub		
*Teev kom tau peb yam uas koj xaiv thiab muab tso rau hauv koj Cov Lus Qhia Npaj Tswv Yim Rau Txoj Hauj Lwm Hauv Lub Neej (Strategic Career Planning Guide)		
#1	#2	#3

Yog koj xav paub ntxiv txog ntau yam hauj lwm sib txhawv hauv lub neej, mus saib cov hauj lwm nyob hauv cov Web sites nram qab no:

- <http://www.bls.gov/oco/> Saib cov lus qhia
- <http://wiscareers.wisc.edu> Tus kws qhia ntawv yuav pab muab Cov Lus Qhia Nkag Tau Mus
Saib (Login Information)
- <http://www.careeronestop.org> Muaj ntau daim videos zoo saib hais txog ntau yam hauj lwm sib
txawv hauv lub neej

Cov Lus Qhia Npaj Tswv Yim Rau Txoj Hauj Lwm Hauv Lub Neej

1	Kuv puas tau txiav txim txog yam hauj lwm kuv nyiam ua hauv kuv lub neej? YOG TSIS TAU • Ua Kom Tiav Daim Ntawv Soj Ntsuam Txog Kev Ua Hauj Lwm Hauv Lu Neej	Yam Hauj Lwm Nyiam Ua # 1	Yam Hauj Lwm Nyiam Ua # 2	Yam Hauj Lwm Nyiam Ua #3
2	Kuv puas paub kuv cov kev txawj uas yuav tau muaj rau txoj hauj lwm uas kuv nyiam? YOG TSIS PAUB • Mus saib cov hauj lwm uas koj nyiam ua nyob ntawm Dept of Labor lub website www.bls.gov/k12/ Saib cov lus qhia	Cov kev txawj (cov dej num tseem ceeb) uas yuav tau muaj	Cov kev txawj (cov dej num tseem ceeb) uas yuav tau muaj	Cov kev txawj (cov dej num tseem ceeb) uas yuav tau muaj
3	Kuv puas paub tias kuv muaj cov kev txawj txog theem twg thiab yam uas kuv ua tau? YOG TSIS PAUB • Mus saib cov qib kawm (grades), cov kev kawm thoob plaws high school thiab qhov Work Skills and Accommodations Analysis—Assignment 2.15E	Cov Kev Txawj Uas Kuv Muaj	Cov Kev Txawj Uas Kuv Muaj	Cov Kev Txawj Uas Kuv Muaj
4	Kuv puas yuav kawm tau cov kev txawj rau txoj hauj lwm uas kuv xaiv ua no YOG TSIS TAU • Tso tseg txhob xav txog txoj hauj lwm uas kuv tau xaiv	Yuav ua li cas kuv thiaj kawm tau cov kev txawj los yog cov dej num tseem ceeb no?	Yuav ua li cas kuv thiaj kawm tau cov kev txawj los yog cov dej num tseem ceeb no?	Yuav ua li cas kuv thiaj kawm tau cov kev txawj los yog cov dej num tseem ceeb no?